

Høringsnotat til kommuner

Idéfasehøring | Ny bane Aarhus-Silkeborg
og Opgradering af overkørsel 56

Indledning

Side 1/6

Dette høringsnotat omhandler en ny bane mellem Aarhus og Silkeborg samt opgradering af overkørsel 56 i Silkeborg.

Banedanmark afholdt en idefasehøring i efteråret 2022, hvor alle interesserede blev opfordret til at indsende ideer og forslag til projekterne.

I forbindelse med høringen modtog Banedanmark tre høringssvar fra kommunerne Aarhus, Skanderborg og Silkeborg samt Region Midtjylland, som alle berøres af projekterne. Nedenfor fremgår Banedanmarks kommentarer til de tre høringssvar fra kommunerne og regionen.

BANEDANMARK

Kommentar til fælles høringssvar fra Aarhus, Skanderborg og Silkeborg Kommune samt Region Midtjylland af 7. oktober 2022

Side 2/6

Banedanmark takker for den generelle støtte til projektet, som høringssvaret udtrykker. Banedanmark kan bekræfte, at projektet er baseret på en enkeltsporsløsning, som forbinder Aarhus og Silkeborg, jf. projektets kommissorium. Ydermere skal Banedanmark afdække om linjeføringernes tracéer er egnede til en senere opgradering til dobbeltspor samt undersøge potentielle stationer.

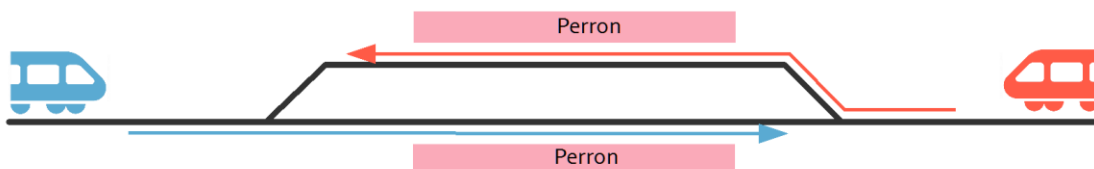
Flere stop på linjeføringen

Banedanmark har noteret, at kommunerne langs den nye bane mellem Aarhus og Silkeborg ønsker nye stationer, der kan betjene de bysamfund, som banen måtte berøre. Ifølge kommissoriet for opgaven skal Banedanmark undersøge en ny enkeltsporet bane. Givet kapaciteten på en enkeltsporet bane vil flere standsninger medføre en mindre rejsetidsbesparelse mellem Aarhus og Silkeborg, end det var forudsat i Trafikstyrelsens forundersøgelse fra 2016, der danner baggrund for beslutningen om at igangsætte projektet. Togene vil dog under alle omstændigheder skulle standse for at krydse hinanden et sted på den enkeltsporede bane, og her har Banedanmark undersøgt den nye bane med en station i Galten, hvor muligheden for at krydse tog vil være til stede.

Krydsningsstation

Station

Figur 1: Illustration af en krydsningsstation med eller uden passagerudveksling på en enkeltsporet bane.

Banedanmark gennemfører også en perspektiverende belysning af konsekvenser ved flere standsninger på strækningen. Der er ud fra køreplans-/driftsmæssige

betragtninger undersøgt trinbræt i Harlev, Låsby og Hårup. Disse undersøgelser har dels været gennemført for at kortlægge de køretidsmæssige konsekvenser (køretid og frekvens) af flere standsninger, dels til brug for dimensionerings- og designmæssige forhold – fx behovet for ekstra infrastruktur, hvis der skal standses flere steder på strækningen.

Belysningen af yderligere togstop er således en gennemgang af, hvilken køreplan der vil være mulig rent teknisk, og med hvilken frekvens strækningen kan betjenes i regi af denne køreplan.

Hvis det besluttet politisk, at de videre undersøgelser skal omfatte muligheder for flere stationer eller trinbræt på strækningen, vil der i størst muligt omfang blive foretaget grundige oplandsanalyser for udpegede byudviklingsområder.

Dobbeltsporsløsning

Kommissoriet giver Banedanmark til opgave at undersøge en enkeltsporet jernbane. Som en del af den indledende undersøgelsesfase, som dette høringsnotat er en del af, skal Banedanmark afdække om de respektive linjeføringers tracéer er egnede til en senere opgradering til dobbeltspor,

Det er korrekt, at der er andre muligheder for trafikering på et dobbeltspor end på et enkeltspor, som er givet af den 100 pct. ekstra kapacitet, dobbeltsporet giver. Den aktuelle undersøgelse skal belyse, hvilken trafikering som en enkeltsporet løsning kan give på strækningen.

Aarhus kommunes trafikmodel

Banedanmark er i dialog med Aarhus Kommune om deres trafikmodel.

Kommentar til fælles høringssvar fra Skanderborg og Silkeborg kommuner af 12. oktober 2022

Side 4/6

Linjeføring C1

Som led i høringen bliver alle høringssvar offentliggjort. I den forbindelse fremlægges det også, hvilke løsninger de forskellige kommuner og andre interessenter støtter. I beslutningsgrundlaget, som forelægges forligskredsen, er der lagt op til at fremlægge i alt seks løsninger, hvorefter der skal træffes politisk beslutning om, hvilke løsninger der arbejdes videre med.

Opretholde drift over Ry

Banedanmark udarbejder køreplanseksempler på forskellige linjeføringer. En del af køreplansarbejdet går ud på at skabe den bedste køreplan på den givne linjeføring. I køreplansarbejdet kigges der også på forudsætninger for halvtimesdriften over Ry.

Forpladser og nye stationer

Banedanmark ser frem til en dialog om forpladser senere i projektet, når det politisk er besluttet, hvilke linjeføringer der skal arbejdes videre med.

Overkørsel 56

Banedanmark undersøger en række løsninger i forbindelse med overkørsel 56 i Silkeborg by, og Banedanmark er i dialog med Silkeborg Kommune om analysen af disse. En af de undersøgte løsninger er den, hvor overkørsel 56 løses ved at føre jernbanen helt under Frederiksberggade, som Silkeborg Kommune anbefaler.

Nedgravning af jernbanen i Silkeborg by

Der er afsat midler til at få gennemført en ekstern vurdering af det indkomne forslag om nedgravning af banen gennem Silkeborg by og Silkeborg Station. Der vil derfor komme en særskilt vurdering af forslaget, som vil blive forelagt forligskredsen bag Infrastrukturplan 2035.

I overslaget over anlægsøkonomien (Ny Anlægsbudgettering) tages der ikke stilling til finansieringen, herunder heller ikke eventuelle indtægter.

Kommentar til Aarhus Kommunes høringssvar af 28. oktober 2022

Side 5/6

Dobbeltspor og byudvikling

Banedanmark har noteret sig, at den nye bane mellem Aarhus og Silkeborg er et projekt, som er højt prioriteret af Aarhus Kommune. Aarhus Kommune vurderer, at den nye bane har et stort potentiale til at understøtte den byudvikling, der planlægges med i Aarhus Kommune i forhold til bysamfundene Harlev-Framlev, Aarslev, Brabrand og Åbyhøj. Aarhus Kommune vurderer at stationer i disse bysamfund vil give bedre adgang til grøn kollektiv trafik, hvilket vil reducere trængslen på vejnettet, og øge attraktiviteten af de pågældende bysamfund.

For at muliggøre flere stationer, og samtidig opretholde hurtig rejsetid, stabilitet og fleksibilitet, er det Aarhus Kommunes holdning, at banen bør etableres som en dobbeltsporet løsning.

Banedanmark er med kommissoriet blevet bedt om at undersøge en enkeltsporet jernbane mellem Aarhus og Silkeborg. Som en del af denne indledende undersøgelse skal Banedanmarks afdække om de respektive linjeføringers tracéer er egnet til en senere opgradering til dobbeltspor. Banedanmark vil undersøge eventuelle stationer indenfor undersøgelsesområdet, samt perspektivere til, hvad det generelt vil koste at forberede strækningen mellem Aarhus og Silkeborg til senere anlæggelse af dobbeltspor.

Harlev og Årslev

Banedanmark vurderer linjeføringer i et bredt område, ligesom de forskellige løsninger vurderes ud fra en lang række parametre. Banedanmark er opmærksom på, at Aarhus Kommune har udlagt en række byudviklingsområder og helst ikke ser, at linjeføringerne løber igennem disse områder.

Det vil være en politisk beslutning, om der skal anlægges en station i Harlev. Banedanmark noterer sig, hvor Aarhus Kommune anser en station som bedst placeret. Banedanmark noterer sig også, at Aarhus Kommune ser store perspektiver i oplandet til en eventuel station i Harlev, og at kommunen ser gode muligheder for at oprette cykelstier til stationen.

Brabrand Station

Banedanmarks undersøgelse omhandler en enkeltsporet jernbane mellem Aarhus og Silkeborg. Den nye bane foreslås at ville grene fra den eksisterende bane mellem Aarhus og Langå umiddelbart vest for Brabrand. Den kommende Brabrand Station vil således blive anlagt på den eksisterende bane og ligger derfor udenfor undersøgelsesområdet for dette projekt. Den nye Brabrand Station er som særskilt

projekt vedtaget i den politiske aftale om Infrastrukturplan 2035. Derfor vil der blive undersøgt en station i Brabrand, men det bliver ikke gennemført som del af dette projekt, og det er endnu ikke besluttet, om toget mellem Aarhus og Silkeborg skal stoppe på stationen eller om det er togene til/fra Viborg, der vil skulle stoppe ved en station i Brabrand.

Det ligger uden for Banedanmarks mandat at beslutte, hvornår der skal træffes beslutning om Brabrand Station, men Aarhus Kommunes ønsker videregives som del af nærværende høringsnotat.

Ny station i Åbyhøj

Banedanmark tager til efterretning, at Aarhus Kommune ønsker, at Banedanmark undersøger en station i Åbyhøj. Åbyhøj ligger på den eksisterende bane og ligger således udenfor projektets undersøgelsesområde og er ej heller omfattet af kommissoriet for ny bane mellem Aarhus og Silkeborg, hvorfor Banedanmark ikke har mandat til at undersøge stationen som del af nærværende undersøgelse.

